

32008D0431

L 151/36

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

11.6.2008.

ODLUKA VIJEĆA

od 5. lipnja 2008.

o ovlaštivanju nekih država članica za ratifikaciju ili pristupanje, u interesu Europske zajednice, Haškoj konvenciji iz 1996. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece te o ovlaštivanju određenih država članica da daju izjave o primjeni mjerodavnih unutarnjih pravila prava Zajednice

(2008/431/EZ)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

Druge države članice koje nisu bile države članice Zajednice na dan 1. travnja 2003. također su potpisale Konvenciju.

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 61. točku (c) i članak 67. stavak 1. u vezi s člankom 300. stavkom 2. prvim podstavkom i člankom 300. stavkom 3. prvim podstavkom,

- (4) Po donošenju Odluke 2003/93/EZ Vijeće i Komisija sporazumno su da nakon Odluke slijedi prijedlog Komisije za odluku Vijeća koja bi ovlašćivala države članice da ratificiraju ili pristupe Konvenciji u interesu Europske zajednice u odgovarajuće vrijeme.

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

- (5) Neke su države članice već ratificirale Konvenciju ili joj pristupile.

budući da:

- (1) Zajednica radi u smjeru stvaranja zajedničkog pravosudnog okvira koji se temelji na načelu uzajamnog priznanja sudskih odluka.

- (6) Neki članci Zajednice utječu na sekundarno zakonodavstvo Zajednice o nadležnosti, priznanju i izvršenju presuda u bračnim sporovima i sporovima o roditeljskoj odgovornosti ⁽²⁾. Države članice zadržavaju nadležnost u područjima na koje se odnosi Konvencija a na koje ne utječe pravo Zajednice. Sukladno tome, Zajednica i države članice zajednički su nadležne za zaključivanje Konvencije.

- (2) Konvencija o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece koja je zaključena 19. listopada 1996. u okviru Haške konferencije o privatnom međunarodnom pravu (dalje u tekstu „Konvencija”) predstavlja važan doprinos zaštiti djece na međunarodnoj razini. Stoga je poželjno da se njene odredbe počnu primjenjivati čim prije.

- (7) Sukladno Konvenciji, samo suverene države mogu biti njene ugovorne stranke. Iz tog razloga Zajednica ne može ratificirati Konvenciju ili joj pristupiti.

- (3) Odluka Vijeća 2003/93/EZ od 19. prosinca 2002. ⁽²⁾ ovlastila je države članice da potpišu Konvenciju u interesu Zajednice. Te države koje su države članice Zajednice u to vrijeme, potpisale su Konvenciju dana 1. travnja 2003., osim Nizozemske koja ju je ranije potpisala.

- (8) Vijeće bi, stoga, iznimno trebalo ovlastiti države članice da ratificiraju Konvenciju ili joj pristupe u interesu Zajednice, pod uvjetima navedenim u ovoj Odluci, osim država članica koje su već ratificirale Konvenciju ili ju potpisale.

⁽¹⁾ SL C 82 E, 1.4.2004., str. 307.

⁽²⁾ SL L 48, 21.2.2003., str. 3.

⁽³⁾ SL L 338, 23.12.2003., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 2116/2004 (SL L 367, 14.12.2004., str. 1).

(9) S ciljem osiguravanja primjene pravila Zajednice o priznanju i izvršenju presuda unutar Zajednice, članak 2. Odluke 2003/93/EZ zahtijevao je od država članica davanje izjave prilikom potpisivanja Konvencije.

(10) Države članice koje su potpisale Konvenciju 1. travnja 2003. tom su prigodom dale izjavu iz članka 2. Odluke 2003/93/EZ. Druge države članice, koje nisu potpisale Konvenciju sukladno Odluci 2003/93/EZ, dale su izjavu nakon što su pristupile Europskoj uniji. Međutim, neke države članice nisu dale izjavu te bi stoga trebale sada dati izjavu iz članka 2. ove Odluke.

(11) Države članice koje su ovlaštene ratificirati Konvenciju ili joj pristupiti na temelju ove Odluke, trebale bi to učiniti istodobno. Stoga bi te države članice trebale razmjenjivati informacije o stanju njihovih postupaka ratifikacije i pristupanja kako bi se pripremilo istodobno pohranjivanje njihovih instrumenata ratifikacije ili pristupanja.

(12) Ujedinjena Kraljevina i Irska sudjeluju u donošenju i primjeni ove Odluke.

(13) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Danske, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke, ona ju ne obvezuje niti se na nju primjenjuje.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Vijeće ovlašćuje Belgiju, Njemačku, Irsku, Grčku, Španjolsku, Francusku, Italiju, Cipar, Luksemburg, Maltu, Nizozemsku, Austriju, Poljsku, Portugal, Rumunjsku, Finsku, Švedsku i Ujedinjenu Kraljevinu da ratificiraju ili pristupe Haškoj konvenciji iz 1996. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece (dalje u tekstu Konvencija), u interesu Zajednice, sukladno uvjetima iz članka 3. i 4.

2. Tekst Konvencije priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Vijeće ovlašćuje Bugarsku, Cipar, Latviju, Maltu, Nizozemsku i Poljsku dati sljedeću izjavu:

„Članci 23., 26. i 52. Konvencije dopuštaju državama članica određeni stupanj fleksibilnosti kako bi primijenile jednostavan i brz režim priznanja i izvršenja presuda. Pravila Zajednice omogućuju sustav priznavanja i izvršenja koji je jednako povoljan kao i pravila iz Konvencije. Sukladno tome, presuda suda države članice Europske unije u pogledu pitanja koja se odnose na Konvenciju priznaje se i izvršenje se provodi u ...⁽¹⁾ primjenom odgovarajućih unutarnjih pravila prava Zajednice⁽²⁾.”

⁽¹⁾ Država članica daje izjavu.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 ima važnu ulogu na tom području, budući da se odnosi na nadležnost, priznanje i izvršenje presuda u bračnim sporovima i sporovima o roditeljskoj odgovornosti”.

Članak 3.

1. Države članice iz članka 1. stavka 1. poduzimaju potrebne korake za istodobno pohranjivanje svojih instrumenata ratifikacije ili pristupanja pri Ministarstvu vanjskih poslova Kraljevine Nizozemske, ako je moguće prije 5. lipnja 2010.

2. Države članice iz stavka 1. razmjenjuju informacije sa Komisijom u okviru Vijeća, prije 5. prosinca 2009., na očekivani dan završetka njihovih parlamentarnih postupaka koji se zahtijevaju za ratifikaciju ili pristupanje. Temeljem toga, određuju se datum i načini istovremenog pohranjivanja.

Članak 4.

Države članice iz članka 1. stavka 1. pisanim putem obavješćuju Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Nizozemske o završetku parlamentarnih postupaka potrebnih za ratifikaciju ili pristupanje, navodeći da će njihovi instrumenti ratifikacije ili pristupanja biti pohranjeni kasnije u skladu s ovom Odlukom.

Članak 5.

Odluka se primjenjuje od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 6.

Ova je Odluka upućena svim državama članicama osim Danskoj, Češkoj, Estoniji, Litvi, Mađarskoj, Sloveniji i Slovačkoj.

Sastavljeno u Luxembourggu 5. lipnja 2008.

Za Vijeće
Predsjednik
D. MATE

KONVENCIJA O NADLEŽNOSTI, MJERODAVNOM PRAVU, PRIZNANJU, OVRSI I SURADNJI U ODNOSU NA RODITELJSKU ODGOVORNOST I O MJERAMA ZA ZAŠTITU DJECE

Države potpisnice ove Konvencije,

imajući u vidu potrebu poboljšanja zaštite djece u međunarodnim okolnostima,

u želji da se izbjegnu sukobi između njihovih pravnih poredaka glede nadležnosti, mjerodavnog prava, priznanja i ovrhe mjera za zaštitu djece,

ukazujući na važnost međunarodne suradnje za zaštitu djece,

potvrđujući da najbolji interesi djeteta moraju biti od primarne važnosti,

uzimajući u obzir da je Konvenciju od 5. listopada 1961. godine, u svezi ovlasti tijela i mjerodavnog prava za zaštitu malodobnih osoba, potrebno revidirati,

u želji da o tome uspostave zajedničke odredbe, uzimajući u obzir Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravima djeteta od 20. studenog 1989.,

suglasile su se sa sljedećim odredbama:

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE KONVENCIJE

Članak 1.

1. Ciljevi ove Konvencije su:

- (a) odrediti državu čija su tijela nadležna poduzimati mjere usmjerene zaštitu osobe i imovine djeteta;
- (b) odrediti koje će pravo ta tijela primjenjivati u izvršavanju svoje nadležnosti;
- (c) odrediti pravo mjerodavno za roditeljsku odgovornost;
- (d) osigurati priznanje i ovrhu tih mjera zaštite u svim državama ugovornicama;
- (e) uspostaviti takvu suradnju među tijelima država ugovornica koja je nužna da se postigne svrha ove Konvencije.

2. U svrhe ove Konvencije izraz „roditeljska odgovornost” obuhvaća roditeljsko pravo, ili svaki sličan odnos glede ovlasti kojim se utvrđuju prava, ovlasti i odgovornosti roditelja, skrbnika ili drugih zakonskih zastupnika povezanih s osobom ili imovinom djeteta.

Članak 2.

Ova se Konvencija primjenjuje na djecu od trenutka njihovog rođenja do navršanih 18 godina.

Članak 3.

Mjere spomenute u članku 1. mogu se posebice odnositi na:

- (a) dodjelu, ostvarivanje, prestanak ili ograničenje roditeljske odgovornosti, kao i njezino prenošenje;
- (b) prava skrbi, uključujući prava povezana s brigom o osobi djeteta i, posebice, pravo odlučivanja o boravištu djeteta, kao i prava pristupa, uključujući i pravo da se dijete kroz neko ograničeno vrijeme odvede u mjesto koje nije djetetovo redovito boravište;
- (c) skrbništvo, tutorstvo i slične institucije;
- (d) određivanje i utvrđivanje djelovanja svake osobe ili tijela koji se brinu o djetetovoj osobi ili imovini, koji dijete zastupaju ili mu pomažu;
- (e) smještaj djeteta u udomiteljsku obitelj ili u ustanovu za skrb o djeci, ili pružanje skrbi putem kafale ili neke druge slične ustanove;

- (f) nadzor od strane javnog tijela ovlaštenog za skrb o djetetu, nad svakom osobom kojoj je dijete povjereno;
- (g) upravljanje, zaštitu ili raspolaganje imovinom djeteta.

Članak 4.

Konvencija se ne primjenjuje na:

- (a) utvrđivanje ili osporavanje odnosa roditelj-dijete;
- (b) odluke o posvojenju, mjere koje prethode posvojenju, poništenje ili opoziv posvojenja;
- (c) ime i prezimena djeteta;
- (d) osamostaljenje;
- (e) obveze uzdržavanja;
- (f) trust ili nasljeđivanje;
- (g) socijalno osiguranje;
- (h) javne mjere opće prirode u području obrazovanja ili zdravlja;
- (i) mjere poduzete kao rezultat kaznenih djela počinjenih od strane djece;
- (j) odluke o pravu na azil i na useljenje.

POGLAVLJE II.

NADLEŽNOST

Članak 5.

1. Sudska ili upravna tijela države ugovornice redovitog boravišta djeteta nadležna su poduzimati mjere usmjerene na zaštitu djetetove osobe ili imovine.

2. Prema članku 7., u slučaju promjene redovitog boravišta djeteta u drugu državu ugovornicu, nadležna su tijela države novog redovitog boravišta djeteta.

Članak 6.

1. Za djecu izbjeglice i djecu koja su, zbog nemira do kojih je došlo u njihovoj zemlji, raseljena u inozemstvu, tijela države

ugovornice na čijem se državnom području nalaze ta djece uslijed njihovog raseljavanja, imat će nadležnost predviđenu člankom 5. stavkom 1.

2. Odredbe prethodnog stavka također se primjenjuju na djecu čije se redovito boravište ne može utvrditi.

Članak 7.

1. U slučaju protupravnog odvođenja ili zadržavanja djeteta, tijela države ugovornice u kojoj je dijete imalo redovito boravište neposredno prije nego što je odvedeno ili zadržano, zadržavaju svoju nadležnost sve dok dijete ne stekne redovito boravište u drugoj državi, i

- (a) određena osoba, ustanova ili drugo tijelo koje ima pravo skrbi ne prihvati ovo odvođenje ili zadržavanje; ili
- (b) dijete u toj drugoj državi boravi u razdoblju od najmanje godinu dana nakon što je osoba, ustanova ili drugo tijelo, koje ima pravo skrbi, saznala ili je trebala saznati gdje se dijete nalazi, da više ne traje postupak po zahtjevu koji je u tom razdoblju podnesen i da se dijete uklopilo u svoje novo okruženje.

2. Odvođenje ili zadržavanje djeteta smatra se protupravnim ako:

- (a) su time povrijeđena prava skrbi dodijeljena osobi, ustanovi ili nekom drugom tijelu, bilo zajednički ili pojedinačno, prema pravu države u kojoj je dijete imalo redovito boravište neposredno prije odvođenja ili zadržavanja; te
- (b) su se u vrijeme odvođenja ili zadržavanja ta prava ostvarivala bilo zajednički ili pojedinačno, ili bi se ta prava ostvarivala da nije bilo odvođenja ili zadržavanja.

Prava skrbi spomenuta u podstavku a) ovoga članka mogu proizaći, prije svega, primjenom prava ili na temelju sudske ili upravne odluke, ili na temelju sporazuma koji ima pravni učinak po pravu te države.

3. Sve dok tijela navedena u stavku 1. imaju nadležnost, tijela države ugovornice u koju je dijete odvedeno ili u kojoj je zadržano, mogu poduzimati samo one žurne mjere na temelju članka 11. koje su potrebne za zaštitu osobe ili imovine djeteta.

Članak 8.

1. Iznimno, tijelo države ugovornice koje je nadležno sukladno člancima 5. ili 6., ako smatra da bi u određenom slučaju tijelo druge države ugovornice bilo prikladnije za procjenu najboljeg interesa djeteta, može

— zatražiti da to drugo tijelo izravno ili uz pomoć središnjeg tijela svoje države, preuzme nadležnost za poduzimanje onih mjera zaštite koje smatra potrebnim; ili

— obustaviti postupak u predmetnom slučaju i pozvati stranke da podnesu takav zahtjev nadležnom tijelu te druge države.

2. Države ugovornice čijim se tijelima upućuje zahtjev iz prethodnog stavka su:

- (a) država čiji je dijete državljanin,
- (b) država u kojoj se nalazi djetetova imovina,
- (c) država čijim je tijelima podnesen zahtjev za razvod braka ili zakonsko razdvajanje djetetovih roditelja, ili za poništaj njihova braka,
- (d) država s kojom dijete ima najužu vezu.

3. Odnosna tijela mogu pristupiti razmjeni stajališta.

4. Tijelo kojem je upućen zahtjev, kao što je predviđeno u stavku 1. može preuzeti nadležnost, umjesto tijela koje je nadležno sukladno člancima 5. ili 6., ako smatra da je to u najboljem interesu djeteta.

Članak 9.

1. Ako tijela države ugovornice navedene u članku 8. stavku 2. smatraju da su ona prikladnija da u određenom slučaju odrede djetetov najbolji interes, ona mogu

— zatražiti od nadležnog tijela države ugovornice u kojoj dijete ima redovito boravište, izravno ili uz pomoć središnjih tijela te države, da u okviru svoje nadležnosti poduzmu mjere zaštite koje smatraju potrebnima, ili

— pozvati stranke da takav zahtjev podnesu tijelima države ugovornice u kojoj dijete ima redovito boravište.

2. Odnosna tijela mogu pristupiti razmjeni stajališta.

3. Tijelo koje je podnijelo zahtjev može imati nadležnost umjesto tijela države ugovornice u kojoj dijete ima redovito boravište jedino ako potonje tijelo prihvati taj zahtjev.

Članak 10.

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka od 5. do 9., tijela države ugovornice koja su nadležna za odlučivanje o zahtjevu za razvod braka ili o zakonskom razdvajanju roditelja djeteta koje ima redovito boravište u nekoj drugoj državi ugovornici, ili za poništaj njihova braka, mogu, ako tako predviđa pravo njihove države, poduzeti mjere usmjerene na zaštitu osobe i imovine tog djeteta ako

- (a) u vrijeme započinjanja tog postupka jedan od djetetovih roditelja ima redovito boravište u toj državi i ako jedan od njih ima roditeljsku odgovornost glede tog djeteta, i
- (b) su nadležnost tih tijela za poduzimanje takvih mjera prihvatili roditelji, odnosno neka druga osoba koja ima roditeljsku odgovornost glede tog djeteta te ako je to u najboljem djetetovom interesu.

2. Nadležnost predviđena stavkom 1. za poduzimanje mjera za zaštitu djeteta prestaje čim odluka kojom se odobrava ili odbija zahtjev za razvod braka, zakonskim razdvajanjem ili poništajem braka postane konačna, ili se postupci okončaju iz nekog drugog razloga.

Članak 11.

1. U svim žurnim slučajevima, tijela bilo koje države ugovornice na čijem se državnom području nalazi dijete ili imovina koja pripada tom djetetu, nadležna su poduzimati sve neophodne mjere zaštite.

2. Mjere poduzete na temelju prethodnog stavka glede djeteta koje ima redovito boravište u nekoj državi ugovornici, prestaju važiti čim tijela nadležna na temelju članka 5. do 10. poduzmu mjere koje nalaže situacija.

3. Mjere poduzete na temelju stavka 1. u svezi s djetetom koje ima redovito boravište u nekoj državi koja nije ugovornica, prestaju važiti u svakoj državi ugovornici čim mjere koje nalaže situacija i koje su poduzela tijela neke druge države priznaju u državi ugovornici u pitanju.

Članak 12.

1. Sukladno članku 7., tijela države ugovornice na čijem se državnom području nalazi dijete ili imovina koja tom djetetu pripada nadležna su poduzimati privremene mjere za zaštitu osobe ili imovine djeteta kojima je učinak ograničen na područje odnosne države, ako te mjere nisu u suprotnosti s mjerama koje su već poduzela tijela nadležna na temelju članka 5. do 10.

2. Mjere poduzete na temelju prethodnog stavka u odnosu na dijete koje ima redovito boravište u državi ugovornici prestaju važiti čim tijela nadležna na temelju članka 5. – 10. donesu odluku o mjerama zaštite koje može nalagati situacija.

3. Mjere poduzete na temelju stavka 1. u odnosu na dijete koje ima redovito boravište u državi koja nije ugovornica, prestaju važiti u državi ugovornici u kojoj su te mjere poduzete čim se mjere koje nalaže situacija i koje poduzmu tijela druge države, priznaju u državi ugovornici.

Članak 13.

1. Tijela države ugovornice koja su nadležna na temelju članka 5. do 10. za poduzimanje mjera za zaštitu djetetove osobe ili imovine, moraju se suzdržati od ostvarivanja svoje nadležnosti ako su u vrijeme započinjanja postupka odgovarajuće mjere zatražila tijela druge države ugovornice nadležna na temelju članka 5. do 10. u vrijeme podnošenja zahtjeva i ako je to još uvijek u stanju razmatranja.

2. Odredbe prethodnog stavka neće se primjenjivati ako se tijela kojima je podnesen zahtjev za poduzimanje mjera proglase nenadležnima.

Članak 14.

Mjere poduzete primjenom članka 5. do 10. ostaju na snazi u skladu s njihovim odredbama, čak i ako zbog promijenjenih okolnosti nestane osnova na temelju koje je nadležnost bila određena, sve dok nadležna tijela na temelju Konvencije ne izmijene, zamijene ili obustave te mjere.

POGLAVLJE III.

MJERODAVNO PRAVO

Članak 15.

1. U ostvarivanju svoje nadležnosti na temelju odredaba Poglavlja II., tijela država ugovornica primijenit će svoje pravo.

2. Međutim, ako to nalaže zaštita djetetove osobe ili imovine, oni iznimno mogu primijeniti ili uzeti u obzir pravo neke druge države s kojom je odnosni slučaj u najužoj vezi.

3. Ako se djetetovo redovito boravište promijeni u neku drugu državu ugovornicu, pravo te druge države primjenjuje se od trenutka te promjene, na uvjete po zahtjevu poduzetih mjera u državi prethodnog redovitog boravišta djeteta.

Članak 16.

1. Stjecanje ili prestanak roditeljske odgovornosti primjenom zakona, bez posredovanja sudskih ili upravnih tijela, uređuje se pravom države redovitog boravišta djeteta.

2. Stjecanje ili prestanak roditeljske odgovornosti na temelju sporazuma ili jednostranim aktom bez posredovanja sudskih ili upravnih tijela, uređuje se pravom države u kojoj je dijete imalo redovito boravište u vrijeme kad je takav sporazum ili jednostrani akt proizveo učinak.

3. Roditeljska odgovornost koja postoji na temelju prava države u kojoj dijete ima redovito boravište ostaje i nakon promjene tog redovitog boravišta u neku drugu državu.

4. Ako se promijeni djetetovo redovito boravište, dodjela roditeljske odgovornosti, primjenom zakonskog prava, osobi koja do tada nema takvu odgovornost, uređuje se pravom države novog redovitog boravišta.

Članak 17.

Ostvarivanje roditeljske odgovornosti uređuje se pravom države u kojoj dijete ima redovito boravište. Ako se djetetovo redovito boravište promijeni, onda se ono uređuje pravom države novog redovitog boravišta.

Članak 18.

Roditeljska odgovornost navedena u članku 16. može prestati, ili se uvjeti njezinog ostvarivanja mogu izmijeniti mjerama poduzetim na temelju ove Konvencije.

Članak 19.

1. Valjanost pravnog posla zaključenog između treće strane i one osobe koja je imala ovlasti postupiti kao djetetov zakonski zastupnik na temelju zakona države u kojoj je pravni posao zaključen ne može se osporavati, a treća strana ne može se smatrati odgovornom samo na temelju toga što ta osoba nije imala ovlast djelovati kao djetetov zakonski zastupnik prema pravu iz odredaba ovoga poglavlja, osim ako je treća strana znala ili je trebala znati da je za roditeljsku odgovornost mjerodavno drugo pravo.

2. Prethodni se stavak primjenjuje samo ako su pravni posao sklopile osobe koje se nalaze na državnom području iste države.

Članak 20.

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se čak i ako je pravo na koje one upućuju pravo države koja nije ugovornica.

Članak 21.

1. U ovom poglavlju izraz „pravo” označava pravo koje je na snazi u nekoj državi, osim njezinih pravnih pravila o izboru mjerodavnog prava.

2. Međutim, ako je mjerodavno pravo primjenjivo na temelju članka 16., pravo neke države koja nije ugovornica, i ako pravna pravila o izboru mjerodavnog prava te države upućuju na pravo neke druge države koja nije ugovornica, a koja bi zahtijevala primjenu vlastitog prava, primjenjuje se pravo potonje države. Ako ta druga država koja nije ugovornica ne bi primjenjivala svoje vlastito pravo mjerodavno je pravo na koje upućuje članak 16.

Članak 22.

Primjena prava na koje upućuju odredbe ovoga poglavlja može se odbiti samo ako bi takva primjena bila očigledno u suprotnosti s javnim poretkom, uzimajući u obzir najbolje interese djeteta.

POGLAVLJE IV.

PRIZNANJE I OVRHA

Članak 23.

1. Mjere koje poduzmu tijela države ugovornice priznat će se primjenom prava u svim drugim državama ugovornicama.

2. Međutim, ovo se priznanje može odbiti:

(a) ako je mjeru poduzelo tijelo čija se nadležnost nije temeljila na jednoj od osnova predviđenih u poglavlju II;

(b) ako je mjera poduzeta, osim u slučaju žurnosti, u okviru sudskog ili upravnog postupka, bez da je djetetu pružena mogućnost da bude saslušano, čime je došlo do povrede temeljnih načela postupka države kojoj je zahtjev podnesen;

(c) na zahtjev svake osobe koja tvrdi da se tom mjerom povređuje njezinu roditeljsku odgovornost, ako se ta mjera poduzme, osim u slučaju žurnosti, a da pritom ta osoba nije dobila mogućnost da bude saslušana;

(d) ako je takvo priznanje očigledno u suprotnosti s javnim poretkom države kojoj je zahtjev podnesen, uzimajući u obzir najbolje interese djeteta;

(e) ako ta mjera nije u skladu s kasnije donesenom mjerom koja se poduzme u državi neugovornici u kojoj dijete ima redovito boravište, u slučaju kad ova potonja mjera ispunjava uvjete za priznavanje u državi kojoj je zahtjev podnesen;

(f) ako postupak nije proveden u skladu sa člankom 33.

Članak 24.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 23. stavka 1., svaka zainteresirana osoba može od nadležnih tijela države ugovornice zatražiti da ona odluče o priznanju ili nepriznanju mjere poduzete u drugoj državi ugovornici. Postupak se uređuje pravom države kojoj je zahtjev podnesen.

Članak 25.

Tijelo države kojoj je zahtjev podnesen obvezno je uzeti u obzir utvrđene činjenice na kojima tijelo države u kojoj je mjera poduzeta temelji svoju nadležnost.

Članak 26.

1. Ako mjere poduzete u jednoj državi ugovornici i ovršne u njoj zahtijevaju ovrhu u drugoj državi ugovornici, one će, na zahtjev jedne od zainteresiranih strana, biti proglašene ovršnima ili registrirane u svrhu ovrhe u toj drugoj državi, prema postupku predviđenom zakonima te druge države.

2. Svaka država ugovornica primjenjivat će na proglašenje ovršnosti ili registraciju jednostavan i brz postupak.

3. Proglašenje ovršnosti ili registracija može biti odbijena iz nekog od razloga navedenih u članku 23. stavku 2.

Članak 27.

Ne dovodeći u pitanje preispitivanje onoga što je potrebno po zahtjevu glede prethodnih članaka, meritum izrečene mjere neće se preispitivati.

Članak 28.

Mjere poduzete u jednoj državi ugovornici i proglašene ovršnim, ili registrirane u svrhu ovrhe, u drugoj državi ugovornici provest će se u potonjoj državi kao da su ih donijela tijela te države. Ovrha se provodi u skladu s pravom države kojoj je zahtjev postavljen, u opsegu predviđenom tim pravom, uzimajući u obzir nabolje interese djeteta.

POGLAVLJE V.

SURADNJA

Članak 29.

1. Država ugovornica odredit će središnje tijelo radi izvršavanja obveza koje su Konvencijom određene za ta tijela.

2. Savezne države, države koje imaju više od jednog pravnog poretka ili države koje imaju autonomne teritorijalne jedinice, moći će odrediti više od jednog središnjeg tijela i odrediti teritorijalni ili osobni opseg njihovih nadležnosti. U slučajevima kada država odredi više od jednog središnjeg tijela, ona će odrediti središnje tijelo kome se može obraćati radi prosljeđivanja odgovarajućim središnjim tijelima u okviru države.

Članak 30.

1. Središnja tijela će međusobno surađivati i promicati suradnju među nadležnim tijelima u svojim državama, kako bi se postigla svrha ove Konvencije.

2. Ona će, u svezi s primjenom Konvencije, poduzeti odgovarajuće korake kako bi se osiguralo obavijesti o propisima njihove države i dostupnim uslugama, u svezi sa zaštitom djece.

Članak 31.

Središnje tijelo države ugovornice, bilo izravno ili putem tijela s javnim ovlastima ili drugih tijela, poduzet će sve odgovarajuće korake kako bi:

- (a) olakšalo komunikacije i ponudilo pomoć predviđenu u člancima 8. i 9. i u ovom poglavlju;
- (b) olakšalo, posredovanjem, mirenjem ili sličnim načinima, dogovorena rješenja za zaštitu djetetove osobe ili imovine u slučajevima na koje se odnosi ova Konvencija;
- (c) osiguralo, na zahtjev nadležnog tijela neke druge države ugovornice, pomoć u otkrivanju mjesta za koja se pretpostavlja da bi dijete moglo biti, i ako je potrebno, zaštitu dok je na državnom području države kojoj je zahtjev podnesen.

Članak 32.

Po zahtjevu uz koji je priloženo obrazloženje središnjeg tijela ili drugog nadležnog tijela države ugovornice s kojom dijete ima najužu vezu, središnje tijelo države ugovornice u kojoj dijete ima redovito boravište i u kojoj se ono nalazi može, neposredno ili putem tijela s javnim ovlastima ili nekih drugih tijela,

- (a) osigurati izvješće o okolnostima u kojima se nalazi dijete;
- (b) zatražiti od nadležnog tijela svoje države da razmotri potrebu poduzimanja mjera za zaštitu osobe i imovine djeteta.

Članak 33.

1. Ako neko tijelo nadležno na temelju članka 5. do 10. razmatra smještaj djeteta u obitelj udomitelja ili u ustanovu, ili se predviđa pružanje skrbi putem kafale, ili slične ustanove, i ako bi takav smještaj ili pružanje skrbi bio u drugoj državi ugovornici, to će se tijelo ponajprije konzultirati sa središnjim tijelom ili drugim nadležnim tijelom potonje države. U tu svrhu to će tijelo predati izvješće o djetetu zajedno s razlozima predloženog smještaja ili pružanja skrbi.

2. Odluka o smještaju ili određivanju skrbi može se donijeti u državi kojoj se zahtjev podnosi samo ako se središnje tijelo ili drugo nadležno tijelo te države suglasilo sa smještajem ili određivanjem skrbi, vodeći računa o najboljim interesima djeteta.

Članak 34.

1. Ako je mjera zaštite u razmatranju, nadležna tijela na temelju ove Konvencije, ako okolnosti u kojima se nalazi dijete to nalažu, mogu zatražiti od bilo kojeg tijela druge države ugovornice koja posjeduje podatak relevantan za zaštitu djeteta, dostavu takvog podatka.

2. Država ugovornica može izjaviti da će se zahtjevi iz stavka 1. dostavljati njezinim tijelima samo putem njezinog središnjeg tijela.

Članak 35.

1. Nadležna tijela države ugovornice mogu zahtijevati od tijela druge države ugovornice pomoć u provedbi zaštitnih mjera poduzetih na temelju ove Konvencije, posebice u osiguranju učinkovite primjene prava na pristup kao i održavanje drugih neposrednih kontakata koji su pravno utemeljeni.

2. Tijela države ugovornice u kojoj dijete nema redovito boravište mogu, na zahtjev roditelja koji ima boravište u toj državi i koji želi steći ili ostvarivati pristup djetetu, prikupiti podatke ili dokaze i ispitati podobnosti takvog roditelja za ostvarivanje pristupa te uvjeta pod kojima se pristup može ostvarivati. Tijelo koje je nadležno, na temelju članka 5. do 10., za odlučivanje o zahtjevu za pristup djetetu, primit će i razmotriti takav podatak, dokaz i nalaz prije nego što donese odluku.

3. Tijelo koje je, na temelju članka 5. do 10., nadležno odlučiti o pristupu može odgoditi postupak u očekivanju ishoda zahtjeva postavljenog na temelju stavka 2. ovoga članka, posebice kad razmatra zahtjev da se ograniči ili ukine pravo na pristup koje je zajamčeno u državi u kojoj je dijete ranije imalo redovito boravište.

4. Ništa što je navedeno u ovom članku neće spriječiti neko tijelo nadležno na temelju članka 5. do 10. da poduzme privremene mjere u očekivanju ishoda zahtjeva postavljenog na temelju stavka 2. ovoga članka.

Članak 36.

U svim slučajevima kad je dijete izloženo ozbiljnoj opasnosti nadležna tijela države ugovornice u kojoj su mjere za zaštitu djeteta poduzete ili su u postupku razmatranja, ako su obaviještena da se djetetovo boravište promijenilo, ili da se dijete nalazi u nekoj drugoj državi, obavijestit će tijela te druge države o toj opasnosti i o mjerama koje su poduzete ili koje su u postupku razmatranja.

Članak 37.

Nadležno tijelo neće zahtijevati niti će prenositi nikakve podatke iz ovog poglavlja ako bi to po njegovu mišljenju moglo ugroziti djetetovu osobu ili imovinu, ili bi moglo značiti ozbiljnu prijetnju slobodi ili životu člana djetetove obitelji.

Članak 38.

1. Ne dovodeći u pitanje mogućnost određivanja naknade za usluge na ime razumnog troška, središnja tijela i druga tijela s javnim ovlastima država ugovornica snosit će svoje vlastite troškove u primjeni odredaba ovoga poglavlja.

2. Svaka država ugovornica može sklapati sporazume s jednom ili više drugih država ugovornica u svezi s raspodjelom troškova.

Članak 39.

Svaka država ugovornica može sklapati sporazume s jednom ili više država ugovornica s ciljem poboljšanja primjena odredaba ovoga poglavlja u njihovim međusobnim odnosima. Države koje su sklopile takve sporazume dostavit će primjerak istih depozitaru Konvencije.

POGLAVLJE VI.**OPĆE ODREDBE****Članak 40.**

1. Tijela države ugovornice u kojoj dijete ima redovito boravište, ili države ugovornice u kojoj su poduzete mjere zaštite, mogu osobi koja ima roditeljsku odgovornost ili osobi kojoj je povjerena zaštita djetetove osobe ili imovine, na njihov zahtjev, dostaviti potvrdu u kojoj se navodi svojstvo u kojem je ta osoba ovlaštena djelovati i ovlasti koje su joj dodijeljene.

2. U nedostatku dokaza o protivnom smatra se da su svojstvo i ovlasti navedene u takvoj potvrdi povjerene toj osobi.

3. Svaka država ugovornica određuje tijela koja su nadležna izdavati takve potvrde.

Članak 41.

Osobni podaci prikupljeni ili proslijeđeni na temelju ove Konvencije koriste se samo za ciljeve za koje su prikupljeni ili proslijeđeni.

Članak 42.

Tijela kojima se podaci šalju osigurati će njihovu tajnost u skladu s propisima njihove države.

Članak 43.

Sve isprave poslane ili dostavljene na temelju ove Konvencije oslobođene su legalizacije ili bilo koje slične formalnosti.

Članak 44.

Svaka država ugovornica može odrediti tijela kojima se upućuju zahtjevi iz članaka 8., 9. i 33.

Članak 45.

1. Imenovanja spomenuta u člancima 29. i 44. priopćuju se Stalnom uredu Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.

2. Izjava iz članka 34. stavka 2. daje se depozitaru Konvencije.

Članak 46.

Država ugovornica u kojoj se primjenjuju različiti pravni poretki ili različita zakonska uređenja na zaštitu djeteta i njegove imovine nije obvezna primijeniti odredbe Konvencije na sukobe koji nastanu isključivo između tih različitih pravnih poredaka ili zakonskih uređenja.

Članak 47.

U odnosu na državu u kojoj se, za bilo koje pitanje kojim se bavi ova Konvencija, primjenjuju dva ili više pravnih poredaka ili pravnih pravila u različitim teritorijalnim jedinicama:

1. svako pozivanje na redovito boravište u toj državi smatrat će se da se odnosi na redovito boravište u nekoj teritorijalnoj jedinici;

2. svako pozivanje na prisutnost djeteta u toj državi smatrat će se da se odnosi na prisutnost u odnosnoj teritorijalnoj jedinici;

3. svako pozivanje na mjesto gdje se nalazi djetetova imovina u toj državi smatrat će se da se odnosi na mjesto djetetove imovine u odnosnoj teritorijalnoj jedinici;

4. svako pozivanje na državu čiji je dijete državljanin, smatrat će se da se odnosi na teritorijalnu jedinicu određenu zakonom te države ili, u nedostatku odgovarajućih propisa, na teritorijalnu jedinicu s kojom je dijete najuže povezano;

5. svako pozivanje na državu čijim je tijelima upućen zahtjev za razvod ili zakonsko razdvajanje djetetovih roditelja, ili za poništaj braka, smatrat će se da se odnosi na teritorijalnu jedinicu čijim je tijelima takav zahtjev upućen;

6. svako pozivanje na državu s kojom je dijete najuže povezano smatrat će se da se odnosi na teritorijalnu jedinicu s kojom dijete ima takvu povezanost;

7. svako pozivanje na državu u koju je dijete odvedeno ili u kojoj je zadržano smatrat će se da se odnosi na odgovarajuću teritorijalnu jedinicu u koju je dijete odvedeno ili u kojoj je zadržano;

8. svako pozivanje na tijela te države, osim središnjih tijela, smatrat će se da se odnosi na tijela ovlaštena postupati u odgovarajućoj teritorijalnoj jedinici;

9. svako pozivanje na pravo ili postupak ili nadležna tijela države u kojoj je poduzeta neka mjera smatrat će se da se odnosi na zakon ili postupak ili tijelo teritorijalne jedinice u kojoj je ta mjera poduzeta;

10. svako pozivanje na pravo ili postupak ili tijela države kojoj je zahtjev podnesen smatrat će se da se odnosi na pravo ili postupak ili tijelo one teritorijalne jedinice u kojoj se traži priznanje ili ovrha.

Članak 48.

U svrhu određivanja mjerodavnog prava na temelju poglavlja III., u odnosu na državu koja se sastoji od dvije ili više teritorijalnih jedinica od kojih svaka ima svoj vlastiti pravni poredak ili pravna pravila u pogledu pitanja obuhvaćenih ovom Konvencijom, primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) ako su u toj državi na snazi pravila kojima se utvrđuje pravo koje je pravo od tih teritorijalnih jedinica mjerodavno, tada se primjenjuje to pravo;

(b) u nedostatku takvih pravila, primjenjuje se pravo odgovarajuće teritorijalne jedinice, kako je određeno člankom 47.

Članak 49.

U cilju utvrđivanja mjerodavnog prava na temelju poglavlja III. glede države koja ima dva ili više pravnih poredaka ili pravnih pravila o pravu mjerodavnom za različite kategorije osoba u svezi s pitanjima koja obuhvaća ova Konvencija, primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) ako su u toj državi na snazi pravila kojima se utvrđuje koje se od tih prava primjenjuje, primjenjuje se to pravo;
- (b) u nedostatku takvih pravila, primjenjuje se pravni poredak ili pravna pravila onog prava s kojim je dijete u najužoj vezi.

Članak 50.

Ova Konvencija ne utječe na primjenu Konvencije o građansko-pravnim aspektima međunarodne otmice djece od 25. listopada 1980., u odnosima stranka obiju Konvencija. Međutim, ništa ne priječi pozivanje na odredbe ove Konvencije u namjeri da se ishodi povratak djeteta koje je protupravno odvedeno ili zadržano i u namjeri da se urede prava na pristup.

Članak 51.

U odnosima između država ugovornica ova Konvencija zamjenjuje Konvenciju o ovlastima nadležnih tijela i primjenjivom pravu u svezi sa zaštitom malodobnih osoba od 5. listopada 1961., i Konvenciju koja se odnosi na skrbništvo nad malodobnim osobama, potpisanu u Hagu 12. lipnja 1902., bez obzira na priznavanje mjera poduzetih na temelju gore spomenute Konvencije od 5. listopada 1961.

Članak 52.

1. Ova Konvencija ne utječe ni na koji međunarodni instrument kojeg su države ugovornice stranke, i koji sadrži odredbe o pitanjima koja uređuje ova Konvencija, osim ako stranke tog međunarodnog instrumenta ne izjave suprotno.

2. Ova Konvencija ne utječe na mogućnost da jedna ili više država ugovornica sklapaju sporazume koji sadrže, glede djece koja imaju redovito boravište u jednoj od država koje su stranke tih sporazuma, odredbe o pitanjima koja uređuje ova Konvencija.

3. Sporazumi koje sklopi jedna ili više država ugovornica o pitanjima obuhvaćenim ovom Konvencijom ne utječu, u odnosima tih država s drugim državama ugovornicama, na primjenu odredaba ove Konvencije.

4. Prethodni stavci također se primjenjuju na jedinstveno pravo koje se temelji na posebnim vezama regionalne ili druge prirode između odnosnih država.

Članak 53.

1. Konvencija se primjenjuje na mjere samo ako se one poduzimaju u nekoj državi nakon što je Konvencija za tu državu stupila na snagu.

2. Konvencija se primjenjuje na priznanje i ovrhu mjera poduzetih nakon njezinog stupanja na snagu između države u kojoj su mjere poduzete i države kojoj je podnesen zahtjev.

Članak 54.

1. Sve obavijesti poslane središnjem tijelu ili nekom drugom tijelu države ugovornice trebaju biti na izvornom jeziku, a uz njih se prilaže prijevod na službeni jezik ili jedan od službenih jezika te druge države, ili, ako to nije moguće, prijevod na francuski ili engleski jezik.

2. Međutim, država ugovornica može, stavljajući rezervu u skladu s člankom 60., prigovoriti uporabi francuskog ili engleskog jezika, ali ne uporabi oba.

Članak 55.

1. Država ugovornica može, u skladu s člankom 60.,

- (a) pridržati nadležnost svojih tijela za poduzimanje mjera usmjerenih na zaštitu imovine djeteta koja se nalazi na njezinom državnom području;
- (b) pridržati pravo da ne prizna nikakvu roditeljsku odgovornost niti mjeru ako je to u suprotnosti s nekom mjerom koju su poduzela njezina tijela u svezi s tom imovinom.

2. Rezerva se može ograničiti na određene kategorije imovine.

Članak 56.

Glavni tajnik Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu redovito će sazivati Posebnu komisiju radi razmatranja provedbe ove Konvencije u praksi.

POGLAVLJE VII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 57.

1. Konvencija je otvorena za potpisivanje državama koje su bile članice Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu u vrijeme njezinog osamnaestog zasjedanja.

2. Ona će se ratificirati, prihvatiti ili odobriti, a isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju polažu se pri Ministarstvu vanjskih poslova Kraljevine Nizozemske, depozitaru Konvencije.

Članak 58.

1. Bilo koja druga država može pristupiti Konvenciji nakon što ona stupa na snagu u skladu sa člankom 61. stavkom 1.

2. Isprava o pristupu polaže se kod depozitara.

3. Takvo pristupanje stupa na snagu samo u odnosima između države koja pristupa i onih država ugovornica koje nisu stavile prigovor na njezin pristup u roku od šest mjeseci nakon primitka obavijesti iz članka 63. podstavka b). Takav prigovor također mogu staviti države u vrijeme kada one, nakon pristupanja, ratificiraju, prihvate ili odobre Konvenciju. O svakoj takvoj primjedbi izvješćuje se depozitar.

Članak 59.

1. Ako neka država ima jednu ili više teritorijalnih jedinica u kojima se primjenjuju različiti pravni poretki u svezi s pitanjima kojima se bavi ova Konvencija, ona može, u vrijeme potpisivanja, ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa, izjaviti da se Konvencija proširuje na sve njezine teritorijalne jedinice ili samo na jednu ili više njih, a svoju izjavu može izmijeniti podnošenjem druge izjave u bilo koje vrijeme.

2. O svakoj takvoj izjavi izvješćuje se depozitar, a u njoj se izričito navode teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.

3. Ako neka država ne da nikakvu izjavu na temelju ovoga članka, Konvencija se primjenjuje na sve teritorijalne jedinice te države.

Članak 60.

1. Svaka država može, najkasnije prilikom ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa, ili prilikom davanja izjave u skladu sa člankom 59., staviti jednu ili obje rezerve predviđene člankom 54. stavkom 2. i člankom 55. Nikakva druga rezerva nije dopuštena.

2. Svaka država može u svakom trenutku povući rezervu koju je stavila. O povlačenju se izvješćuje depozitar.

3. Učinak ove rezerve prestaje prvoga dana trećeg kalendarskog mjeseca nakon obavijesti spomenute u prethodnom stavku.

Članak 61.

1. Konvencija stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon polaganja treće isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju, spomenutima u članku 57.

2. Nakon toga Konvencija stupa na snagu:

(a) za svaku državu koja ju naknadno ratificira, prihvati ili odobri, prvoga dana mjeseca koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon polaganja njezine isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu;

(b) za svaku državu koja pristupa, prvoga dana mjeseca koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon isteka šestomjesečnog razdoblja predviđenog u članku 58. stavku 3.;

(c) za teritorijalnu jedinicu na koju se Konvencija odnosi u skladu sa člankom 59., prvoga dana mjeseca koji slijedi po isteku tri mjeseca nakon obavijesti spomenute u tom članku.

Članak 62.

1. Država stranka Konvencije može je otkazati pisanom obavješću upućenom depozitaru. Otkazivanje se može ograničiti na neke teritorijalne jedinice na koje se Konvencija primjenjuje.

2. Otkaz stupa na snagu prvoga dana mjeseca koji slijedi po isteku dvanaest mjeseci nakon što depozitar primi izjavu. Ako se u toj izjavi navodi dulji rok za stupanje na snagu otkaza, otkaz stupa na snagu po isteku toga duljeg roka.

Članak 63.

Depozitar će izvijestiti države članice Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu i države koje su pristupile u skladu s člankom 58. o sljedećem:

- (a) potpisima, ratifikacijama, prihvatom i odobrenjima navedenim u članku 57.;
- (b) pristupima i prigovorima uložnim na pristupe, navedenim u članku 58.;
- (c) datumu stupanja na snagu Konvencije u skladu s člankom 61.;

- (d) izjavama navedenim u članku 34. stavku 2. i članku 59.;
- (e) sporazumima navedenim u članku 39.;
- (f) rezervama navedenim u članku 54. stavku 2. i članku 55., i o povlačenju navedenom u članku 60. stavku 2.;
- (g) otkazima navedenim u članku 62.

U POTVRDU GORE NAVEDENOG, niže potpisani, za to propisno ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.

SASTAVLJENO u Hagu, 19. listopada 1996., na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednako vjerodostojna, u jednom primjerku koji se pohranjuje u arhivu Vlade Kraljevine Nizozemske, a čije se ovjerene preslike dostavljaju diplomatskim putem svakoj od država koja je na datum njezinog osamnaestog zasjedanja članica Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.